

seskommissioner. Den nuværende ordning bygger endvidere som omtalt på meget grundige overvejelser i Nordskovudvalget og efterfølgende i Folketinget, og det er på den baggrund regeringens opfattelse, at der kun bør gennemføres ændringer af den nuværende ordning, hvis der foreligger tungtvejende grunde.

Som jeg tidligere var inde på, begrundes forslagsstillerne deres forslag med, at den hidtidige adgang for Folketingets flertal til at nedsætte en undersøgelseskommission indebærer, at en regering i en situation, hvor den sammen med sit parlamentariske grundlag har truffet beslutninger, der er genstand for ønsket om en undersøgelse, sammen med dette flertal i Folketinget vil kunne hindre en uvildig undersøgelse af forholdet. Det er korrekt, at den nuværende ordning betyder, at der skal et flertal i Folketinget til for at pålægge justitsministeren at nedsætte en undersøgelseskommission, og at et flertal derfor omvendt kan blokere for et mindretals ønske om en undersøgelse. Dette er simpelt hen en konsekvens af den nuværende ordning, herunder af de omtalte principielle overvejelser i Nordskovudvalget og efterfølgende i Folketinget.

Den anden begrundelse for forslaget om, at et mindretal skal kunne pålægge justitsministeren at nedsætte en undersøgelseskommission, er – sådan som jeg forstår forslagets bemærkninger – at man uden en sådan mulighed risikerer, at værdifuld viden om en sag går tabt, fordi hukommelsen hos de involverede svækkes, efterhånden som tiden går. Det er jo rigtigt, at det er nemmere at huske, hvad der skete i går, end hvad der skete for 5 år siden, men jeg har svært ved at se, hvordan denne konstatering skulle være tilstrækkelig til at begrunde, at et mindretal i Folketinget skal kunne gennemtvinge nedsættelsen af en undersøgelseskommission imod flertallets ønske. Det er derfor samlet set regeringens opfattelse, at de begrundelser, som forslagsstillerne har fremført, ikke kan føre til, at den foreslåede principielle ændring af lov om undersøgelseskommissioner bør gennemføres.

Hertil kommer, at der efter regeringens opfattelse er meget vægtige grunde, der taler imod at indføre en adgang for et mindretal til at kræve en undersøgelseskommission nedsat. Efter regeringens opfattelse er der således grund til at frygte, at en sådan mindretalskompetence vil betyde, at undersøgelseskommissioner vil blive gjort til brikker i et politisk spil på en måde, som aldrig har været meningen med loven, og som

vil kunne være skadelig for effektiviteten og handlekraften i det parlamentariske system.

Der er jo som bekendt en lang og en god tradition for, at væsentlige politiske initiativer så vidt muligt gennemføres på grundlag af brede politiske flertal i Folketinget. Men det er naturligvis samtidig et væsentligt element i vores folkestyre, at vigtige og undertiden kontroversielle beslutninger om nødvendigt skal kunne træffes på grundlag af mindre brede flertal i Folketinget, og en ordning, der indebærer, at et mindretal i Folketinget til enhver tid vil kunne reagere mod sådanne beslutninger med et pålæg om nedsættelse af en undersøgelseskommission, vil efter regeringens opfattelse være egnet til at hæmme og begrænse den politiske handlekraft, der som nævnt i nogle tilfælde er nødvendig. Konsekvensen vil nemlig meget let kunne blive, at man i sådanne tilfælde jævnlige må forudse, at der over en ofte årelang periode skal bruges helt uforholdsmæssigt store ressourcer på at gennemtrawle forløb, der i bund og grund blot dækker over, at flertallet og mindretallet i Folketinget har forskellige politiske opfattelser af en bestemt sag, og dette er efter regeringens opfattelse et perspektiv, som vores folkestyre ikke vil være tjent med.

Det er sammenfattende regeringens opfattelse, at der foreligger meget vægtige hensyn, som taler imod at indføre en ordning som den foreslåede. Jeg skal for en ordens skyld nævne, at jeg er opmærksom på, at en undersøgelseskommission, der nedsættes på baggrund af en mindretalsbeslutning, ifølge forslaget kun skal have til opgave at undersøge og redegøre for det faktiske begivenhedsforløb og altså ikke at foretage en nærmere vurdering af spørgsmål om enkeltpersoners retlige ansvar. Efter regeringens opfattelse kan dette forhold imidlertid ikke føre til en anden vurdering af forslaget end den, jeg har givet udtryk for, og regeringen kan derfor ikke støtte denne del af det foreliggende lovforslag.

Mine bemærkninger til den del af lovforslaget, der går ud på at ophæve revisionsbestemmelserne, kan gøres meget korte. Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at der endnu ikke er grundlag for at bedømme behovet for at revidere loven, og det er også regeringens opfattelse, at spørgsmål om revision af loven ikke behøver at blive rejst i Folketinget, før der er et tilstrækkeligt grundlag til at vurdere, om der er behov for en sådan revision. Regeringen kan derfor isoleret set støtte den del af lovforslaget, der lægger